

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ,
PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo.mmm@gov.fi

LAUSUNTO karhukiintiöasetuksesta metsästysvuodelle 2025–2026

Suomen Mehiläishoitajain Liitto SML ry on erittäin huolissaan karhukannan kasvusta ja sen aiheuttamista vahinkojen kasvusta sekä selkeästä turvallisuuteen ja henkeen kohdistuvasta vaaran uhkasta. Karhujen aiheuttamat vahingot kohdistuvat raskaasti etenkin ammattitarhaajien toiminnan kannattavuuteen. Taloudelliset menetykset ovat moninkertaiset kerrannaisvaikutusten myötä. Kun mehiläistarhaus loppuu, ulottuvat vaikutukset etenkin maaseudun viljelyelinkeihin, mutta myös luonnonmarjojen pölytykseen.

Luontodirektiivi edellyttää, että karhut pidetään ihmisarkoina ja tässä tarkoituksessa kannanhoidollinen metsästys on erinomainen keino. Kannanhoidollisen metsästyksen avulla karhukantaa voidaan myös ohjailla ja pitää suotuisan suojelun tasolla, joka Suomessa voisi olla arviolta noin 1000–1500 yksilöä (Riistakeskuksen ja Suomen Luonnonsuojeluliiton edustajien kanssa käytyjen keskusteluiden perusteella). Tällä hetkellä karhukanta on Luken arvion mukaan noin 2200 yksilöä. Määrä on kasvanut 20 prosenttia vuodesta 2023. Karhukanta on kasvanut tai pysynyt samassa jo viimeiset 10 vuotta huolimatta noin 200–300 yksilön vuosittaisesta verotuksesta ennen kannanhoidollisen metsästyksen estymistä reilu pari vuotta sitten.

Metsästyslain muutoksen myötä kannanhoidollisen metsästyksen karhukiintiö on saatava tasolle, jolla suotuisan suojelun taso saavutetaan tulevina vuosina. Tällä hetkellä ollaan sosioekonomisen sietokyvyn äärirajoilla. Kansalaiset eivät myöskään enää ilmoita karhuhavaintoja tiheän karhukannan alueilla eivätkä metsästäjät liiku metsällä metsästyksen estymisen vuoksi. Näiden syiden takia entiseen tapaan tehdyt kanta-arviot eivät pidä paikkaansa.

Lausunnon keskeinen sisältö:

Suomen Mehiläishoitajain Liitto SML ry:n tavoitteet:

1. Taloudellisesti kannattava mehiläishoito on turvattava maaseudulla
 - karhun aiheuttama taloudellinen vahinko voi olla suhteellisesti pieni, mutta sen merkitys elinkeinon kannalta alueella suuri.
 - välilliset vaikutukset mehiläistarhauksen loppumisesta ovat huomattavasti suuremmat. Pölytys estyy ja maaseudun viljelyelinkeinot kärsivät mutta myös luonnonmarjojen pölytys heikkenee
2. Karhukanta on saatava maaseudun elinkeinojen sosioekonomisen sietokyvyn kestäväksi
 - karhukannan tihentyessä yhä suurempi osa karhuista tottuu ihmiseen ja ihmisarkuus heikkenee

- sähköpaimenaita ei anna 100 prosenttista turvaa, vaan karhu yrittää sitkeästi tarhalle ja lopulta pääsee sisään. SML:n tietojen mukaan nyt jo lähes puolet mehiläistarhojen vahingoista tapahtuu sähköpaimenaidasta huolimatta. Karhu kaivautuu usein aidan ali ja aiheuttaa myös maanomistajalle näin vahinkoa, jota ei korvata.
- mehiläistarhaa ravintolähteenä pitävä karhu aiheuttaa todellista pelkoa mehiläistarhaajille ja alueen asukkaille

Suomen Mehiläishoitajain Liitto SML ry esittää karhukiintiöasetuksesta metsästysvuodelle 2025–2026 seuraavaa:

1. Karhukannan kannanhoidollinen suunnitelma 265 karhua ei ole riittävä pitääkseen karhukantaa kestävällä tasolla. Karhujen vuotuinen pentutuotanto on arvioitu n. 300 pentua vuodessa (LUKE ennuste 2025). SML esittää kannanhoidollisen metsästyksen karhukiintiöksi 500 karhua. Tällä määrällä voitaisiin lähivuosina saavuttaa sosioekonominen sietokyky ja samalla säilyttää riittävä suotuisan suojelun taso. Karhuja ei ole kahteen edelliseen vuoteen metsästetty ja karhukanta on saanut tuona aikana vapaasti kasvaa.
2. Karhuja ei ole viimevuosina metsästetty ja se näkyy Suomen Mehiläishoitajain Liitto SML ry:n tilastoissa karhuvankojen lisääntymisenä. Vahinkoja on myös lisääntyvissä määrin muuallakin kuin Itäisellä kannanhoitoalueella. Metsästyskiintiötä tulee kohdentaa Itä-Suomen ja poronhoitoalueen lisäksi myös eteläiselle-, keskiselle- ja läntiselle kannanhoitoalueelle paikkakunnille missä häirikkö karhuja esiintyy. Tällä hetkellä (5.6.2025 mennessä) esimerkiksi Tampereen seudulla on 14 mehiläistarhoihin kohdistunutta karhuvahinkoa. Eteläisin karhuvahinko on Kirkkonummella ja pohjoisimmat ovat Oulunseudulla.
3. Pelkkä vahinkoperusteinen poikkeuslupametsästys ei riitä poistamaan häirikkö karhuja. Tämän vuoksi kannanhoidollista poikkeuslupametsästystä pitäisi kohdentaa ensisijaisesti karhuihin, jotka ovat oppineet ruokailemaan mehiläistarhoilla ja pihapiireissä. Nämä karhut ovat selvästi menettäneet ihmisarkuutensa ja aiheuttavat todennäköisesti muitakin sosioekonomisia haittoja. Tällä keinolla metsästyksellä saadaan paras hyöty sosioekonomisten- ja eläinvahinkojen kannalta.

Helsingissä 9.06.2025

Rami Heikkilä
Puheenjohtaja

Susanna Eloranta
Toiminnanjohtaja